

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Інтернаціоналізація вищої освіти України
в умовах полікультурного світового простору:
стан, проблеми, перспективи**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІИ
(Маріуполь, 18-19 квітня 2018 року)**

**МАРІУПОЛЬ
МДУ
2018**

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE
MARIUPOL STATE UNIVERSITY

2nd International Research Conference

**“INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION
OF UKRAINE IN GLOBAL MULTICULTURAL SPACE:
STATE-OF-THE-ART, CHALLENGES AND PROSPECTS”**

April 18-19, 2018

Conference Proceedings

**MARIUPOL
MSU
2018**

έθιμα άλλων χωρών και να κατανοήσουν στρατηγικές διαπραγματεύσεων, βελτιώνοντας το επίπεδο γνώσης μιας ξένης γλώσσας. Η διεθνής συνεργασία λοιπόν πραγματοποιείται στη βάση τις εταιρικές σχέσεις του ΕΠΟ με τα ξένα Παν/μια και τις εταιρείες. Χάρη σ' αυτό και οι καθηγητές του επίσης έχουν δυνατότητα να συμμετάσχουν σε διεθνή προγράμματα, δοκιμάζοντας τον εαυτό τους σε άλλο εκπαιδευτικό σύστημα, εκμεταλλευόμενοι το σύγχρονο τεχνικό εξοπλισμό σε ξένα εκπαιδευτικά εργαστήρια ή κέντρα μελετών γλώσσας και πολιτισμού, αποκτώντας συμπληρωματικές γλωσσικές δεξιότητες κι επιπρόσθετες γνώσεις σε συναφείς επιστημονικούς τομείς.

Βιβλιογραφία

1. Звіт ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за період листопад 2016 р. – листопад 2017 р. URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rector/zvit-rectora-2017.pdf> (дата звернення: 10.03.2018).

2. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. URL: http://erasmus.onu.edu.ua/images/Polozenie_mob.pdf (дата звернення: 10.03.2018).

О. Snigovska, A. Malakhiti

ACADEMIC MOBILITY IN THE ODESSA NATIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER I. I. MECHNIKOV: PRIORITIES OF EUROPEAN LINGUISTIC EDUCATION

In the thesis has been made an attempt to consider the current state of academic mobility at the Odessa National University named after I. I. Mechnikov, in particular to reveal the general approaches to choosing forms, directions, principles of international activity in higher education in the European and world format, as well as highlight the priorities of the European Language Education.

Keywords: European educational space, language policy, academic mobility of students and lecturers, Odessa National University named after I. I. Mechnikov.

Сніговська О. В., Малахиті А. В.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА: ПРІОРИТЕТИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОВНОЇ ОСВІТИ

У тезах здійснена спроба розглянути сучасний стан академічної мобільності в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, зокрема розкрити загальні підходи до вибору форм, напрямів, принципів міжнародної діяльності ЗВО в європейському та світовому форматі, а також висвітлити пріоритети Європейської мовної освіти.

Ключові слова: європейський освітній простір, мовна політика, академічна мобільність студентів і викладачів, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

УДК 37.011.31 : 316.444.5

Твердохліб Г. В.

СТИМУЛЮВАННЯ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ В ІНШОМОВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У тезах акцентовано на тому, що вчителі іноземних мов мають постійно вдосконалювати іншомовний потенціал, брати активну участь у створенні іншомовного освітнього середовища, допомагати вчителям з різних навчальних предметів оволодівати основами іншомовного спілкування. Наводяться приклади ефективних прийомів і методів стимулювання вчителів до професійної самореалізації в системі неперервної освіти.

Ключові слова: професійна самореалізація особистості, вчителі іноземних мов, неперервна освіта, іншомовне освітнє середовище, стимулювання.

У неперервній освіті відбувається підготовка вчителя Нової української школи до умов інтернаціоналізації загальної середньої освіти. Робота районного методичного об'єднання (РМО) вчителів англійської мови спрямована на реалізацію державної освітньої політики, визначеної Указами Президента України, постановами Уряду, чинним законодавством про освіту, на запровадження Концепції Нової української школи. Аналіз роботи РМО вчителів англійської мови засвідчує, що існує проблема стимулювання до професійної самореалізації особистості в іншомовному освітньому середовищі, поширення ідеї співпраці й міжнародного співробітництва в педагогічному колективі. Як свідчить аналіз наукової літератури [1-5], недостатньо розроблено є теорія і практика професійної самореалізації вчителів іноземних мов.

З метою усунення прогалин у системі неперервної освіти і стимулювання учасників освітнього процесу до максимально повної самореалізації в іншомовному освітньому середовищі районне методичне об'єднання учителів англійської мови закладів загальної середньої освіти Шевченківського району міста Харкова через мережу колективних, групових, індивідуальних форм методичної роботи працювало над організаційним та методичним забезпеченням реалізації теми: «Підвищення якості освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти шляхом забезпечення успішної самореалізації суб'єктів освітнього процесу».

Схарактеризуємо прийоми, методи і форми стимулювання вчителів іноземних мов до

професійної самореалізації в іншомовному освітньому середовищі. Учителів іноземних мов у процесі бесід переконували в тому, що метод самопрезентації сприяє не лише формуванню вмінь говоріння, читання, аудіювання та письма, але ще й сприяє розвитку логічного мислення, організації мовлення, його логічної побудови й структурування, постановці мети, викладенню висновків, навчає різним прийомам отримання і передачі інформації через тембр голосу, темп мовлення, рухи. Розробляли алгоритм самопрезентації, використовуючи досвід ученої Ю. Авсюкевич [1], яка до вступу самопрезентації віднесла такі елементи, як: привітання; привернення та утримання уваги; тема презентації; мета та основна ідея презентації; поєднання теми презентації з професійними інтересами слухачів; демонстрація компетентності мовця з предмету презентації; план презентації. На її думку, основна частина може складатися з одного до трьох пунктів; заключна частина має містити: короткий виклад розкритої у презентації інформації та візуалізацію результатів; підведення підсумків; висловлення подяки слухачам та пропозиції ставити питання.

Самопрезентація відбувалася у форматі блогу як інформаційної технології, яка підтримує функціонування в Інтернеті невеликого WEB-сайту, WEB-оглядача, що містить особистий щоденник учителя, його мережевий журнал подій, до якого він додає у зворотному хронологічному порядку ті чи інші записи, зображення, або об'єкти мультимедіа. На сторінках блогу вчителі розміщували інформацію про ідеї співробітництва в освітньому середовищі. Вони вели переписку з колегами, учнями, батьками іноземними мовами.

Учителі аналізували результати дискусії щодо шляхів формування мобільної людини, а також зміст есе, написане учнями про ідеального вчителя, його захоплення. Ми використовували з учителями прес-метод, який дозволяв аргументувати й висловлювати думку з дискусійних питань, висловлювати й доводити до свідомості іншої людини.

Метод проектів виявився ефективним для професійної самореалізації вчителів іноземних мов, завдяки якому формували культуру іншомовного спілкування, уміння коротко й доступно формулювати думки, враховували думку партнерів по спілкуванню, розвивали уміння здобувати та реалізовувати інформацію з різних джерел, працювати з нею за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, створювали іншомовне середовище, що сприяло виникненню потреби в спілкуванні, міжособистісних взаємин іноземними мовами. Учителі розширювали світогляд, межі володіння іноземними мовами, отримували досвід практичного використання знань і вмінь іноземних мов, слухали й сприймали іншу людину. У роботі з учителями іноземних мов переважали тематичні бесіди, диспути, інтерв'ю, круглі столи, конференції, захист проектів, рецензування, реферування, рольові ігри, вікторини, переклади.

Організація діалогового навчання з використанням інноваційних інтерактивних технологій та методик сприяло залученню вчителів до обміну науковою й навчальною інформацією. Іншомовне спілкування відбувалося за умов реальної комунікативної ситуації.

Прийом «читання газет і журналів, опублікованих іноземними мовами» допомагав не лише зняти бар'єри, але й виробити власну професійну позицію. Разом з газетами і журналами вчителі оволодівали унікальним розмаїттям лексики й основами комунікативної діяльності. Спілкування з носіями іноземних мов за допомогою Інтернету сприяло: створенню мовного середовища при телекомунікаційних контактах із носіями мови, розвитку комунікативних та організаторських здібностей.

Значна увага приділялась диференційованій роботі з певними групами вчителів. Робота була спрямована на підвищення професійної майстерності вчителів, на поширення та використання ефективного педагогічного досвіду, нових форм і методів навчання і виховання учнів. Використовувалися такі форми роботи, як: моделювання уроків, розробка, обговорення диференційованих завдань з мови, опрацювання важких для засвоєння учнями тем програми. Пропонували підвищувати іншомовний потенціал на англomовних комп'ютеризованих курсах (наприклад, фірми «Рівод» (Reward), «ЕланТес» (ElanTes), «Едьюсофт» (Edusoft)).

Допомагали вчителям різних навчальних предметів оволодівати навичками іншомовного спілкування, під час методичної роботи з ними використовували такі прийоми, як: визначити спільне й схоже в рідній і іноземній мовах, у мовленнєвій діяльності; запропонувати форми і способи активізації мовленнєвої діяльності відповідно до індивідуальних особливостей; раціоналізувати власну діяльність за рахунок використання набутого мовного і мовленнєвого досвіду у вивченні рідної та іноземних мов; обрати оптимальні технології саморозвитку. Учителям пропонували систему вправ, які сприяли налагоджуванню атмосфери сприйняття іноземних мов. «Діалогічний журнал» у вигляді щоденника допомагав занотувати, описати власні почуття, що виникали в процесі іншомовного спілкування. Вправа «Стежкою емоцій» також сприяла урегулюванню емоцій, підтримці позитивних і гальмуванню негативних емоцій. Головним було те, що вчителі пізнавали себе завдяки думці оточуючих їх колег. Веб-квести також цікавили не лише школярів, але й учителів. Вони дозволяли ефективно й доступно виявляти новизну навчального матеріалу, наводити приклади іншомовного спілкування, узагальнювати й робити висновки. Веб-квест урізноманітнював інтереси вчителів, підсилював їхню активність і розумову мобільність.

Одним із шляхів підвищення професійної самореалізації вчителів іноземних мов є залучення їх міжпредметної інтеграції як логічного об'єднання змісту декількох навчальних предметів у єдину раціональну систему знань. Поєднання навчальних предметів суспільно-гуманітарного і природничо-математичного циклів дозволяло розширювати межі іншомовної компетентності, наповнювати її новими смислами й змістовими фактами. Серед прикладів інтеграції назвемо допомогу з боку вчителів іноземних мов у використанні текстів англійською мовою на уроках біології. Такі прийоми інтеграції сприяли активізації емоційної та логічної пам'яті, формували вміння користуватися знаннями в різних ситуаціях, удосконалювали мовленнєві здібності.

Підвищенню професійної компетентності педагогів сприяла й видавнича діяльність та друковані роботи вчителів. Так, у 2016/2017 навчальному році вийшли збірки керівника РМО вчителів англійської мови В. В. Синельникової: «Усі розмовні англійські теми», «Експрес-курс з англійської мови»; «Освіта США та ефективна організація роботи в школі»; «Готуємось до ЗНО». Видавництво «Ранок» надрукувало «Експрес-контроль 3» до підручника «Англійська мова» Несвіт, «Експрес-контроль 3» до підручника «Англійська мова» Карп'юка, методичний посібник для вчителя «Англійська мова 1 рівень» (серія «Enjoy English») учителя англійської мови ХСШ № 132 Куварзіної М. В. У видавництві «Літера» надруковано «Англійську мову» – комплексне видання до ЗНО-2017, до складу авторів якого входить Ю. Т. Чернишова, учитель ХСШ № 29.

Певну увагу приділено закладами загальної середньої освіти створенню методичних рекомендацій до авторських навчальних програм. Для поглиблення знань з англійської мови у навчальних закладах району функціонували профільні та допрофільні класи за напрямом «Іноземна філологія». Особлива увага в районі приділялася цілеспрямованій, творчій роботі з обдарованими учнями, маємо вагомі результати. Ці учні – щорічні призери III та IV етапів всеукраїнської учнівської предметної олімпіади. За результатами ЗНО – 2017 з англійської мови 50,00 % учнів отримали від 160 до 200 балів.

Отже, нами розкрито зміст прийомів і методів організації педагогічної взаємодії з учителями в системі неперервної освіти, які є необхідними для їхньої професійної самореалізації. Підкреслено те, що сучасні вимоги до освіти висувають нові завдання – вчителі іноземних мов мають постійно вдосконалювати іншомовний потенціал, брати активну участь у створенні іншомовного освітнього середовища, допомагати вчителям з різних навчальних предметів оволодівати основами іншомовного спілкування.

Список використаної літератури

1. Авсюкевич Ю. С. Методика навчання презентації англійською мовою студентів економічних спеціальностей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2009. 21 с.
2. Кіриченко С. В. Матеріали до проведення навчально-методичного семінару «Теорія і практика організації освітньо-проектної діяльності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів» : навч.-метод. посіб. Харків. 2016. 125 с.
3. Куценко Т. В. Авторська програма розроблення й упровадження педагогічних умов професійної самореалізації вчителів у системі методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів. Харків, 2014. 64 с.
4. Поселецька К. А. Підготовка майбутніх учителів філологічних спеціальностей до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2016. 339 с.
5. Рибалко Л. С. Черновол-Ткаченко Р. І., Куценко Т. В. Акмеологічні засади професійної самореалізації вчителів у системі методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів : кол. монографія. Харків, 2017. Вип. 7 (174). 127 с.

G. Tverdokhlib

STIMULATION OF TEACHERS OF FOREIGN LANGUAGES TO PROFESSIONAL SELF-REALIZATION IN A FOREIGN LANGUAGE EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Different variants of identifying the professional mobility of an individual which are related to the personality of a teacher are being characterized in the theses. The results of the questioning of teachers are analyzed in order to identify the shortcomings of methodical work. It is noted that the formation of professional mobility of teachers requires the organization of purposeful systematic methodological work on the basis of cooperation and partnership relations.

Keywords: professional mobility of an individual, teachers, methodical work, cooperation, formation, self-education.

УДК 328.184:378(73)

Трофіменко А. В.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛОБІ-ГРУП В СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В США

У тезах автором представлено аналіз лобістської діяльності груп інтересів у сфері вищої освіти в США. Виявлено основні етапи становлення освітніх лобі-груп та місце сфери вищої освіти в сучасному інституті лобізму в США. Встановлено найбільші та найпотужніші організації закладів вищої освіти, що впливають на освітню політику держави. Розглянуто роль та основні